

Sygn. akt III AUa 28/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 maja 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Gdańsku - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grażyna Czyżak
Sędziowie:	SSA Barbara Mazur (spr.) SSA Grażyna Horbulewicz
Protokolant:	sekr.sądowy Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2017 r. w Gdańsku

sprawy (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o interpretacje

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 21 października 2016 r., sygn. akt VI U 849/16

1. oddala apelację;

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na rzecz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ż. kwotę 2.700,00 (dwa tysiące siedemset 00/100) złotych tytułem, zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za drugą instancję.

SSA Barbara Mazur SSA Grażyna Czyżak SSA Grażyna Horbulewicz

Sygn. akt III AUa 28/17

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 22 grudnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. na podstawie art. 10 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej w zw. z art. 83d ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych uznał za nieprawidłowe stanowisko wnioskodawcy w przedmiocie ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał na treść wniosku (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 30 listopada 2014 r. o wydanie pisemnej interpretacji i stwierdził, że wyrażone przez przedsiębiorstwo stanowisko jest nieprawidłowe. Przytaczając przepisy ustawy z dnia 30

października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, organ rentowy stwierdził, że stopa procentowa składki jest ustalana płatnikowi składek i nie zawiera przepisów szczególnych, które regulowałyby możliwość sukcesji uprawnienia do posługiwania się określoną wartością stopy procentowej składki, jaka obowiązywała innego płatnika nawet powiązanie organizacyjnie z wnioskodawcą. Obowiązek posługiwania się w danym roku składkowym określoną wysokością stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe nie może być postrzegane, jako zobowiązanie, czy uprawnienie, które przechodziłoby na następcę prawnego, ponieważ obowiązek posługiwania się określoną wysokością stopy procentowej wynika wprost z ustawy i nie jest to prawo, czy uprawnienie przysługujące danemu płatnikowi. Płatnik spełniający określone warunki jest zobowiązany do stosowania danej wysokości stopy procentowej składki. Zobowiązanie to wygasa wraz z ustaniem pełnienia funkcji płatnika albo zakończeniem danego roku składkowego. Od nowego roku składkowego obowiązująca płatnika stopa procentowa składki jest ustalana na nowo. Dopuszczenie zasady sukcesji wysokości stopy procentowej składki oznaczałoby, że płatnik stosowałby stopę procentową składki, której wysokość nie byłaby powiązana z sytuacją faktyczną danego płatnika i nie miałyby uzasadnienia w przepisach ustawy określających sposób jej ustalania.

W odwołaniu wnioskodawca domagał się zmiany zaskarżonej decyzji poprzez uznanie, że odwołujący, jako spółka kapitałowa powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną zachowuje uprawnienie do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej poprzednika prawnego tj. 1,4% oraz zwrotu kosztów procesu. Skarżący argumentował, iż organ rentowy naruszył przepis art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, przepis § 1 pkt. 1 w zw. z załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie różnicowania stopy procentowej składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w zależności od zagrożeń zawodowych i ich skutków, przepis art. 93a § 4 ustawy Ordynacja podatkowa poprzez jego niezastosowanie, przepis art. 584¹ § 1 w zw. art. 584² § 1 k.s.h. poprzez ich niezastosowanie skutkujące pominięciem, iż przedsiębiorcy przekształconemu przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego, w tym obowiązek uiszczania składki wypadkowej w wysokości obowiązującej poprzednika prawnego, co miało wpływ na ustalenie wyższego niż wynika z przepisu wymiaru składki na ubezpieczenie wypadkowe. Wnioskodawca twierdził, że z dniem 5 listopada 2015 r. nastąpiło przekształcenie jednoosobowej działalności gospodarczej prowadzonej przez B. N. w (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. Nie wywołało to zmiany poziomu zatrudnienia ani zmiany rodzaju prowadzonej działalności mającej wpływ na poziom występowania zagrożeń i skutków wypadkowych. Nie zaistniały nowe ryzyka związane z przekształceniem przedsiębiorstwa. Płatnik został potraktowany jak każdy nowy płatnik. Pomimo trzyletniego okresu bezwypadkowego poprzedzającego przekształcenie przedsiębiorcy musi on obecnie płacić wyższą składkę, chociaż zgodnie z art. 584¹ § 1 w zw. z art. 584² § 1 k.s.h. przedsiębiorcy przekształconemu przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego. Wysnuł też argumentację z brzmienia art. 31 ustawy systemowej w zw. z art. 93a § 4 Ordynacji podatkowej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy domagał się oddalenia odwołania i odwołując się do argumentacji wyrażonej w decyzji, w szczególności do argumentu, że spółka została zgłoszona, jako nowy płatnik i fakt powiązania organizacyjnego z płatnikiem zgłoszonym poprzednio nie ma wpływu na ustalenia stopy procentowej.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 21 października 2016 r. zmienił zaskarżoną decyzję i uznał za prawidłowe stanowisko wnioskodawcy w przedmiocie ustalenia wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe (pkt 1), zasądzając od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego kwotę 4.800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego (pkt 2).

U podstaw orzeczenia Sądu I instancji legły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Między stronami nie było sporne, że B. N. był zarejestrowany, jako przedsiębiorca z dodatkiem do firmy (...) od 1997 r. do dnia 4 listopada 2015 r., albowiem w dniu 15 października 2015 r. złożył oświadczenie o przekształceniu przedsiębiorcy w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością pod firmą (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością

w Ż. (akt notarialny sporządzony przez notariusza L. T. Repertorium A nr (...)), a w dniu 5 listopada 2015 r. doszło do wpisania tej spółki do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego. W rubryce rejestru „sposób powstania spółki” wpisano wzmiankę o przekształceniu przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wykonującego we własnym imieniu działalność gospodarczą w jednoosobową spółkę kapitałową. Przekształcenie nie skutkowało zmianą przedmiotu działalności. Spółka nie zatrudniła też większej liczby pracowników. Nie zaistniały zdarzenia istotne z punktu widzenia kategorii ryzyka.

Istotę sporu stanowiła możliwość przejęcia przez spółkę stopy składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalonej w stosunku do przedsiębiorcy - osoby fizycznej.

W ocenie Sądu Okręgowego trafna była argumentacja wnioskodawcy.

Na podstawie art. 584² § 1 i 2 k.s.h. na skutek przekształcenia przedsiębiorcy w spółkę kapitałową „spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego”, „spółka przekształcona pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane przedsiębiorcy przed jego przekształceniem, chyba, że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej. Rozważania w zakresie sytuacji prawnej wnioskodawcy, zdaniem Sądu I instancji należy rozpocząć od stwierdzenia, że prawo ubezpieczeń społecznych „nie stanowi inaczej”, nie zawiera odmiennych przepisów, nie czyni wobec przekształconego przedsiębiorcy wyjątku od wskazanej powyżej zasady. Również organ rentowy zauważył, iż ustawa z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych nie zawiera przepisów, które regulowałyby kwestię sukcesji uprawnienia do posługiwania się określoną wartością stopy procentowej składki. Tymczasem, zgodnie z poglądami prezentowanymi w piśmiennictwie skutkiem przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną w spółkę kapitałową jest przynajmniej quasi kontynuacją (ciągłość niektórych praw i obowiązków). Następstwo prawne polega w tym wypadku na wstąpieniu nowo utworzonej spółki we wszystkie prawa i obowiązki związane z prowadzoną działalnością gospodarczą (por. A. Kidyba komentarz aktualizowany do art. 584² k.s.h. w systemie informacji prawnej Lex). Nie jest to przejaw likwidacji przedsiębiorstwa, wygaśnięcia jego uprawnień, a spółka pozostaje podmiotem na przykład zezwoleń, koncesji, ulg, który służyły przedsiębiorcy przed przekształceniem. Skoro wyliczenie to jest przykładowe nie ma powodu do odmiennego traktowania należności składkowych. Jak wskazał Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 18 marca 2016 r. III AUa 729/15, LEX nr 2044310 na pojęcie należności, o których mowa w art. 31 ustawy systemowej składają się wszelkie elementy mające wpływ na ich wysokość, w tym także wysokość stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

W ocenie Sądu Okręgowego konsekwencją tego rodzaju następstwa jest przyjęcie, że wnioskodawca pozostał podmiotem uprawnienia do posługiwania się taką stopą procentową składki, jaka służyłaby przedsiębiorstwu przed przekształceniem. Potwierdza to argument z art. 31 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych w zw. z art. 93a § 4 ustawy Ordynacja podatkowa. Wedle tej normy także w zakresie należności z tytułu składek jednoosobowa spółka kapitałowa powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną wstępuje w przewidziane w przepisach prawa przekształcanego przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących te obowiązki spółek kapitałowych. Korzystanie przez spółkę z uprawnienia poprzednika może mieć miejsce w wypadku, gdy nie doszło do zmiany okoliczności z art. 28, art. 29 i art. 30 ustawy z 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jednak brak takiej zmiany nie był w niniejszej sprawie kwestionowany przez organ rentowy. Sąd I instancji podzielił argumentację zawartą w przytoczonym przez wnioskodawcę wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2010 r. I UK 8/10, LEX nr 585740, w którym stwierdzono, na tle wniesienia przedsiębiorstwa do spółki jawnej przez osobę fizyczną, iż spółka (jawna) zachowuje prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej osobę fizyczną, jeżeli nie ustalono zmiany wspomnianych wyżej okoliczności.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w pkt 1 wyroku.

O kosztach orzeczono w pkt 2 wyroku, na podstawie art. 98 § 1 i 99 k.p.c. w zw. z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz. U. 2015 nr 1804) w brzmieniu obowiązującym w chwili wniesienia

odwołania. Sąd I instancji przyjął, iż wartość przedmiotu sporu wynika z różnicy między sumą składek przy przyjęciu stopy 2% i 1,4%, za okres sporny, nie więcej niż rok (12*1054,59 zł). Stawka minimalna opłaty za czynności radcy prawnego wynosi zatem 4800 zł.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł pozwany organ rentowy, zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego w postaci:

1. art. 93a § 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (j.t. Dz. U. z 2015 r. poz.613 z późn. zm. - dalej cytowana jako „Ordynacja podatkowa”) w związku z art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz. U. z 2016 r., poz. 963 - dalej cytowana jako „ustawa o s.u.s.”) poprzez przyjęcie, że przekształcenie przedsiębiorcy, będącego osobą fizyczną w jednoosobową spółkę kapitałową oznacza, że jednoosobowa spółka kapitałowa opłaca składkę na ubezpieczenie wypadkowe według tej samej stopy procentowej co wcześniej przedsiębiorca, będący osobą fizyczną;

2. art. 28 ust. 2 w związku z art.3 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (j.t. Dz.U. z 2015 r. poz. 1242 z późn. zm. - cytowana dalej jako „ustawa wypadkowa”) poprzez przyjęcie, że nowego płatnika składek obowiązuje stopa procentowa składki na ubezpieczenie wypadkowe ustalona przez Zakład wobec innego płatnika składek;

3. art. 98 § 1 i 99 k.p.c. ustawy w związku z art. 27 ustawy wypadkowej poprzez przyznanie odwołującemu się kwoty 4.800,00 zł. kosztów zastępstwa procesowego, podczas gdy wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi nie kwotę 12.655,08 zł., jak wskazał Sąd I instancji i przyjął tą kwotę jako podstawę do obliczenia stawki minimalnej opłaty za czynności radcy prawnego, lecz wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi kwota 4.760 zł.

Wskazując na powyższe pozwany organ rentowy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie odwołania wnioskodawcy od decyzji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Sąd I instancji.

W uzasadnieniu apelacji pozwany podniósł, że stopa procentowa składek na ubezpieczenie wypadkowe nie mieści się w zakresie normy art. 31 ustawy o s.u.s., gdyż przepis ten odsyła nie w zakresie wszystkich praw i obowiązków zakresie ubezpieczeń społecznych, a tylko w zakresie „należności z tytułu składek”. Zgodnie z art. 24 ust. 2 ustawy o s.u.s. należności z tytułu składek to składki, odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia i dodatkowa opłata.

Zatem analizy wymaga pojęcie składki, gdyż odsetki za zwłokę, koszty egzekucyjne, koszty upomnienia lub dodatkowa opłata nie mogą być w żaden sposób utożsamiane ze stopą procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Zgodnie z art. 4 pkt 3 ustawy o s.u.s. składki to składki na ubezpieczenia społeczne osób wymienionych w pkt 1 tego artykułu, a zatem ubezpieczonych, czyli osób fizycznych podlegających chociaż jednemu z ubezpieczeń społecznych. Składka powstaje w wyniku wystąpienia określonych w ustawie zdarzeń przyszłych i niepewnych, do których można zaliczyć przychód ubezpieczonego, czy też prowadzenie działalności pozarolniczej. W chwili przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną w jednoosobową spółkę kapitałową składki za okresy przypadające po tej dacie jeszcze nie zostały ustalone, jeszcze nie istniały, a zatem nie mogą być przedmiotem sukcesji.

Organ rentowy podkreślił, że obowiązek posługiwania się w danym roku składkowym określoną stopą procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe nie może być traktowany jako zobowiązanie, czy uprawnienie, które przechodziłoby na następcę prawnego. Stopa procentowa wynika bowiem z przepisów ustawy i nie może być traktowana jako uprawnienie płatnika. Przesłanki zastosowania takiej, a nie innej stopy procentowej wynikają wprost z ustawy (rodzaj działalności, liczba zatrudnianych pracowników, poziom ryzyka zawodowego wyrażający się w ilości wypadków przy pracy w ciągu 3 lat poprzedzających rok składkowy). Uznanie dopuszczalności sukcesji stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe naruszałoby zasadę, iż stopa ta jest uzależniona od przesłanek zawartych w ustawie.

Zgodnie z art. 28 ust.2 ustawy wypadkowej stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe dla płatnika składek zgłaszającego do ubezpieczenia wypadkowego co najmniej 10 ubezpieczonych ustala Zakład jako iloczyn stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe określonej dla grupy działalności, do której należy płatnik składek, i wskaźnika korygującego ustalonego dla płatnika składek, z zastrzeżeniem art.33. Zgodnie z art.33 ust. 1 ustawy wypadkowej w przypadku nie ustalenia przez Zakład kategorii ryzyka z uwagi na brak obowiązku przekazywania takich informacji, stopa procentowa wynosi tyle, co stopa procentowa dla grupy działalności, do której należy.

Płatnik (...) sp. z o.o. po raz pierwszy został zgłoszony od dnia 5 listopada 2015 r., zatem mamy do czynienia z nowym płatnikiem. W związku z powyższym płatnik ten powinien opłacać składkę na ubezpieczenie wypadkowe według zasad określonych w art. 33 ust. 1 ustawy wypadkowej. Nadto przepisy ustawy wypadkowej nie zawierają uregulowań szczególnych dotyczących sukcesji składki na ubezpieczenie wypadkowe, zatem stosować w tym zakresie należy wykładnię celowościową tej ustawy. Zgodnie z nią, zdaniem organu rentowego, brak jest możliwości przyjęcia, że sukcesja stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, jest dopuszczalna. Pozostawałoby to w sprzeczności w szczególności z art. 28 ust. 2 i art.33 ust. 1 ustawy wypadkowej.

Odnosnie zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, zdaniem organu rentowego przyjęto nieprawidłową wartość przedmiotu zaskarżenia. Zgodnie z art.27 ustawy wypadkowej stopę procentową składki na ubezpieczenie wypadkowe ustala się na rok składkowy. Zgodnie z art. 2 pkt 8 ustawy wypadkowej rok składkowy to okres obowiązywania stopy procentowej składek na ubezpieczenie wypadkowe należnych za okres od dnia 1 kwietnia danego roku do dnia 31 marca następnego roku. Wniosek o wydanie interpretacji indywidualnej z dnia 30 listopada 2015 r. wpłynął do pozwanego w dniu 9 grudnia 2015 r.

Zatem zdaniem organu rentowego wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi różnica między składkami na ubezpieczenie wypadkowe obliczonymi według stopy procentowej 2%, a 1,4% za następujące miesiące: grudzień 2015 r. (różnica wynosi 1.201,33 zł.), styczeń 2016 r. (różnica wynosi 1.219,79 zł.), luty 2016 r. (różnica wynosi 1.204,57 zł.), marzec 2016 r. (różnica wynosi 1.134,10 zł.). Suma różnic za powyższe miesiące wynosi 4.759,79 zł. Zdaniem organu rentowego kwota 4.760 zł stanowi wartość przedmiotu zaskarżenia i ta kwota powinna stanowić podstawę do obliczenia kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na apelację ubezpieczony wniósł o jej oddalenie i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za postępowanie przed Sądem II instancji. Ubezpieczony podzielił ustalenia stanu faktycznego i rozważania prawne dokonane przez Sąd Okręgowy, uznając zarzuty organu rentowego jako nieuzasadnione.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Istotą sporu była ocena legalności decyzji pozwanego organu rentowego z dnia 22 grudnia 2015 r., wydanej na skutek wniosku skarżącego w trybie art. 10 ust. 1 i 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej (t.j., z 2016 r., poz. 1829) w przedmiocie ustalenia stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe.

Sąd Apelacyjny zaakceptował w całości bezsporne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji, traktując je jak własne, nie widząc w związku z tym konieczności ich ponownego szczegółowego przytaczania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNP 1999, nr 24, poz. 776). Sąd odwoławczy w pełni podziela także ocenę prawną, jakiej dokonał Sąd pierwszej instancji, uznaje ją za wyczerpującą, a tym samym nie ma potrzeby powtarzać w całości trafnego wyводу prawnego (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2006 r., IV CK 380/05, LEX nr 179977; z dnia 16 lutego 2005 r., IV CK 526/04, LEX nr 177281).

W ocenie Sądu II instancji, Sąd I instancji słusznie uznał za prawidłowe stanowisko wnioskodawcy w zakresie zachowania uprawnienia do uiszczania składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości obowiązującej jej poprzednika prawnego – przedsiębiorcy w osobie fizycznej.

Przypomnieć należy, iż zgodnie z treścią artykułu 93a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (t.j. z 2017 r., poz. 201), osoba prawna zawiązana (powstała) w wyniku:

1. przekształcenia innej osoby prawnej,
2. przekształcenia spółki niemającej osobowości prawnej wstępuje we wszelkie przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa i obowiązki przekształcanej osoby lub spółki.

W myśl zaś § 2, przepis § 1 stosuje się odpowiednio do:

1. osobowej spółki handlowej zawiązanej (powstałej) w wyniku przekształcenia:

- a) innej spółki niemającej osobowości prawnej,

- b) spółki kapitałowej;

3. stowarzyszenia utworzonego w wyniku przekształcenia stowarzyszenia zwykłego.

Jak wynika natomiast z § 4, jednoosobowa spółka kapitałowa, powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, wstępuje w przewidziane w przepisach prawa podatkowego prawa przekształcanego przedsiębiorcy związane z prowadzoną działalnością gospodarczą, z wyjątkiem tych praw, które nie mogą być kontynuowane na podstawie przepisów regulujących opodatkowanie spółek kapitałowych.

Na kanwie przedmiotowej sprawy nie budzi wątpliwości, iż powstała z przekształcenia działalności gospodarczej B. N. – będącego osobą fizyczną, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jest jednoosobową spółką kapitałową. Jest zatem spółką, o której mowa w § 4 art. 93a Ordynacji podatkowej.

Wobec tego Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, iż powstała spółka z ograniczoną odpowiedzialnością wstąpiła we wszelkie przewidziane w przepisach uprawnienia podatkowego prawa i obowiązki z przekształcenia osoby lub spółki.

Przy tym podkreślenia wymaga, iż do należności z tytułu składek stosuje się odpowiednio art. 93a-93c Ordynacji podatkowej, stosownie do art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j., Dz. U. z 2016 r., poz. 963). Wobec tego należało uznać, iż prawo wstąpienia dotyczy też należności z tytułu składek.

Takie stanowisko jest ugruntowane w judykaturze sądowej. I tak Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 6 marca 2014 r., III AUa 905/13 (LEX nr 1451682), wskazał, iż osoba prawna, powstała w wyniku połączenia przez przejęcie, przekształcenia, a także spadkobierca płatnika (art. 97 o.p.), zachowują prawo do opłacania składek na ubezpieczenie wypadkowe według stopy procentowej obowiązującej osobę, która prowadziła zakład pracy przed przekształceniem, jeżeli nie ustalono zmiany okoliczności, o których mowa w art. 28, art. 29 i art. 30 ustawy z 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 kwietnia 2012 r., I UK 358/11 (LEX nr 1313678) zważył, że prawo do zapłaty składki w obniżonej wysokości jest prawem rodzajowo takim, jak prawo do ulgi podatkowej. Takie stanowisko również Sąd Najwyższy przedstawił w przywołanym przez Sąd Okręgowy wyroku z dnia 25 maja 2010 r. I UK 8/10 (LEX nr 585740). Nadto Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 marca 2009 r., II UK 292/08 (OSNP 2010/19-20/247) stwierdził, że połączenie spółek handlowych przez przejęcie spółki zobowiązanej do opłacania składki w innej wysokości, niż spółka przejmująca, spowodowało dla nowego podmiotu możliwość wyliczenia składki na ubezpieczenie wypadkowe w wysokości ustalonej dla spółki przejmowanej. Jeżeli wysokość składki jest niższa od należnej od spółki, to powstaje niesprzeczna z zasadami współzycia społecznego i przewidziana przez prawo korzyść wynikająca z połączenia spółek.

W świetle powyższych rozważań, Sąd odwoławczy nie podziela stanowiska pozwanego, iż stopa procentowa składek na ubezpieczenie wypadkowe nie mieści się w zakresie normy z art. 31 ustawy systemowej i powstałą spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością, należy traktować jako nowego płatnika. W tym przedmiocie wypowiedział się również Sąd Apelacyjny w Łodzi w przywołanym wyroku III AUa 905/13, który wskazał, że w sytuacji, gdy w związku z przekształceniem organizacyjno-prawnym, po stronie płatnika nie doszło do zmiany osób ubezpieczonych (art. 28 ustawy wypadkowej), nie doszło do przeniesienia (zaliczenia) płatnika do innej grupy działalności (...) ujętej w rejestrze REGON, nie zmieniły się kategorie ryzyk wypadkowych, uzależnione od wskaźników częstości zdarzeń lub zagrożeń wypadkowych,

w tym ich skutków (art. 30 tej ustawy), które wymagały lub usprawiedliwiały podwyższenie dotychczasowej stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe z tytułu zwiększonego ryzyka wystąpienia zdarzeń lub zagrożeń wypadkowych (art. 33 tej ustawy), przekształcona spółka w kolejnych latach składkowych należy do grupy płatników, którym ZUS ustalił kategorię ryzyka i którzy otrzymali zawiadomienie Zakładu o wysokości stopy procentowej składki ze współczynnikiem korygującym. W okolicznościach niniejszej sprawy poza sporem pozostawało, iż w sytuacji skarżącego nie doszło do zmiany okoliczności z art. 28, 29 i 30 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych.

Ponadto przy orzekaniu w sprawie, jak prawidłowo również uczynił Sąd I instancji należało mieć na uwadze treść 584² § 1 k.s.h., stosownie do którego spółce przekształconej przysługują wszystkie prawa i obowiązki przedsiębiorcy przekształcanego, a w myśl § 2 spółka przekształcona pozostaje podmiotem w szczególności zezwoleń, koncesji oraz ulg, które zostały przyznane przedsiębiorcy przed jego przekształceniem, chyba, że ustawa lub decyzja o udzieleniu zezwolenia, koncesji albo ulgi stanowi inaczej, gdy niewątpliwie brak jest szczególnej regulacji prawnej w zakresie ustalania wysokości stopy procentowej składki na ubezpieczenie wypadkowe, które wyłączałoby zachowanie przysługującego poprzednikowi prawnemu prawa do ustalonej wysokości stopy procentowej składki.

Wobec przedstawionych rozważań Sąd Apelacyjny nie dostrzegł naruszenia przez Sąd Okręgowy podniesionych przez pozwanego zarzutów ujętych w pkt 1 i 2 apelacji.

Sąd odwoławczy nie stwierdził również uchybienia Sądu I instancji przy rozstrzygnięciu w zakresie kosztów zastępstwa procesowego. Sąd Okręgowy kierując się ogólną zasadą ponoszenia przez strony kosztów z uwagi na wynik procesu z art. 98 k.p.c., ustalił prawidłowo ich wysokość w oparciu o rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia odwołania, czyli sprzed dnia 27 października 2016 r. Przy tym Sąd Okręgowy prawidłowo ustalił – sporną kwestię w tej części apelacji – wysokość wartości przedmiotu sporu jako różnicę między sumą składek przy przyjęciu stopy 2% i 1,4 %, w stosunku rocznym. W tym zakresie aprobatę Sądu II instancji zyskało stanowisko ubezpieczonego, iż wartość przedmiotu sporu należało wyliczyć zgodnie z art. 22 k.p.c., jako, że składki na ubezpieczenie społeczne – bezpośrednio na wysokość których miało ustalenie wysokości stopy procentowej – mają charakter okresowy i powtarzający się. Bez znaczenia w tej sytuacji pozostawała treść art. 2 ust. 8 ustawy wypadkowej określającej jedynie okres przypadania danego roku składkowego – trwającego 12 miesięcy. Stąd też wyliczenie przez organ rentowy wartości przedmiotu sporu, czy też wartości przedmiotu zaskarżenia z uwzględnieniem jedynie miesięcy od grudnia do marca, było błędne.

Uznając zatem, iż wyrok Sądu Okręgowego odpowiadał prawu, Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd II instancji rozstrzygnął w pkt 2, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu określoną w art. 98 i 99 k.p.c., stosownie do której strona przegrywająca proces obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty zastępstwa procesowego. Wysokość tych kosztów ustalił w stawce minimalnej – § 2 pkt 5 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 i § 15 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 ze zm.), mając na uwadze niezbędny nakład pracy pełnomocnika oraz czynności podjęte przez niego w sprawie, a także charakter sprawy i wkład pełnomocnika w

przyczynienie się do jej wyjaśnienia i rozstrzygnięcia – art. 109 § 2 kpc in fine. Sąd Apelacyjny przy ustalaniu wysokości kosztów miał na uwadze, iż wartość przedmiotu zaskarżenia była tożsama z wartością przedmiotu sporu, prawidłowo ustaloną przez Sąd Okręgowy.

SSA Barbara Mazur SSA Grażyna Czyżak SSA Grażyna Horbulewicz